

Denis Kozhukhin, piano

Camille de Rijck, presentator / présentateur

Gilles Ledure, gast / invité, algemeen directeur / directeur général Flagey

Programma / Programme

Franz Schubert (1797-1828)

4 Impromptus, D. 935, op. posth. 142

- I. *Allegro moderato in f / en fa mineur*
- II. *Allegretto in As / en la bémol majeur*
- III. *Andante in Bes / en si bémol majeur, "Rosamunde"*
- IV. *Allegro scherzando in f / en fa mineur*

-- interviews --

Edvard Grieg (1843-1907)

selectie uit / sélection des Lyrische Stücke :

- I. *Arietta, op. 12/1*
- II. *Vals, op. 12/2*
- III. *Alfedans, op. 12/4*
- IV. *Halling, op. 38/4*
- V. *Elegie, op. 38/6*
- VI. *Sommerfugl, op. 43/1*
- VII. *Liden Fugl, op. 43/4*
- VIII. *Til Foråret, op. 43/6*
- IX. *Elegie, op. 47/7*
- X. *Troldtog, op. 54/3*
- XI. *Notturmo, op. 54/4*
- XII. *Scherzo, op. 54/5*
- XIII. *Bækken, op. 62/4*
- XIV. *Bryllupsdag på Troldhaugen, op. 65/6*

Maurice Ravel (1875-1937)

La Valse (arr. voor / pour piano solo)

Toelichting

nl. *Vergelijk het componeren van een muziekwerk met het realiseren van een droom. Elke noot die een componist neerschrijft komt voort uit een visie die uiterst persoonlijk is. Het is de rode draad doorheen dit recital van Denis Kozhukhin. Franz Schubert tilt een luchtig genre als de impromptu naar een hoger niveau, terwijl Edvard Grieg en Maurice Ravel ons elk op hun eigen manier laten dromen over een wereld die elke fantasie tart.*

Vier werken die de Weense componist Franz Schubert (1797-1828) onsterfelijk hebben gemaakt zijn de *Impromptus*, D. 935, Op. posth. 142 uit 1827. Het is dan wel een commerciële zet van zijn uitgever Haslinger om deze werkjes als dusdanig te benoemen, toch zijn de overeenkomsten onmiskenbaar met de improvisatorisch klinkende impromptu's die als achtergrondmuziek worden uitgevoerd in de salons van Wenen. Maar wat Schubert doet met de typische stuwende ritmiek en mooie melodieën overstijgt elk luchtig genre. Als doorgewinterd liedcomponist verklankt hij in zijn impromptu's de meest aangrijpende melodieën en vat hij (volgens zijn tijdgenoot en goede vriend Robert Schumann) deze vier werkjes op als één groot geheel. Pas dan komen de onderlinge muzikale verwijzingen en de identieke toonaarden van de *Eerste* en het *Vierde Impromptu's* tot hun recht. Ook verwijst hij in deze doordachte muziek kort naar zijn idool Ludwig van Beethoven – die net dat jaar net is overleden – in de *Tweede Impromptu* waarvan de eerste maten doen denken aan Beethovens *Pianosonate nr. 12, op. 26*. De *Derde Impromptu* is dan weer een reeks variaties op het bekende *Rosamunde*-thema dat Schubert al gebruikte in 1824 in zijn toneelmuziek voor *Rosamunde, Fürstin von Zypern* en in zijn *Strijkkwartet nr. 13, D. 804*.

Edvard Grieg (1843-1907) laat zich op zijn beurt inspireren door de droomwerelden die opgeroepen worden in de Noorse poëzie, in de legendes over de Noorse natuur, en in de sprookjes van zijn goede vriend Hans Christian Andersen. Grieg en Anderson ontmoeten elkaar voor het eerst in 1867 en kort daarna begint Grieg te schrijven aan zijn *Lyrische Stücke*. Zijn hele verdere carrière blijft hij verder sleutelen aan de bundel die uiteindelijk niet minder dan 66 pianowerken zal omvatten. De suggestieve titels zoals "Elfendans", "Vlinder", "Kleine vogel", "Trollenmars", "Trouwdag", "Kabouter", "Stilte van het woud",... zijn bedoeld om onze fantasie te prikkelen en verwijzen naar onderwerpen en thematieken uit de sprookjes van Andersen. Ook de nostalgie en smachtende verliefdheid van "Heimwee", "Arietta", of de "Elegieën" zijn rechtstreeks te linken aan Andersens verhalen. Muzikaal schommelen deze korte en fantasievolle karakterwerkjes voor piano tussen de romantische muziek (van Chopin, Schumann en Mendelssohn) en de impressionistische muziek (à la Debussy).

Denis Kozhukhin sluit zijn recital af met de grootse en virtuoze *La Valse* van Maurice Ravel (1875-1937). "Doorheen een wervelende menigte kunnen walsende koppels vaag onderscheiden worden. De menigte verspreidt zich geleidelijk: opeens ziet men een gigantische zaal voor zich met een wervelende menigte. De scène wordt geleidelijk aan verlicht, opgelicht door het licht van de kandelaars. De setting is een keizerlijk hof, rond het jaar 1855": Ravel vraagt de luisteraar om bij het beluisteren van *La Valse* (die hij in verschillende versies componeert voor orkest, twee piano's of piano solo) de fantasie de vrije loop te laten. Hij componeert de muziek in de jaren 1919 en 1920, maar het is al in 1906 dat hij het idee oppert om een balletwerk te schrijven als eerbetoon aan de "walskoning" Johann Strauss II. De choreografie zou verzorgd worden door de Rus Sergej Djagilev, die bekend is voor zijn vooruitstrevende en vernieuwende choreografieën. De wereldoorlog dwarsboomt echter alles, en de uiteindelijke muziek is gekleurd door de oorlogsjaren. In plaats van het feestelijke werk dat *La Valse* had moeten worden, creëert Ravel met zijn naoorlogse werk een nostalgische terugblik naar een decadente wereld die uiteindelijk ten onder gaat door barbaarsheid en chaos.

Notes de programme

Comparons le travail de composition musicale avec la réalisation d'un rêve. Chaque note écrite par un compositeur trouve sa source dans sa vision intime du monde et de son art. Un tel fil rouge parcourt le récital de Denis Kozhukhin. Franz Schubert porte la forme aérienne de l'Impromptu à de nouveaux sommets, tandis qu'Edvard Grieg et Maurice Ravel nous font rêver, chacun à sa manière, à un monde qui défie toute fantaisie.

Les *Quatre Impromptus*, D.935, Op.posth.142 composés en 1827 ont conféré au compositeur viennois Franz Schubert (1797-1828) son aura immortelle. C'est l'éditeur de musique Haslinger qui a eu l'idée purement commerciale de donner le titre d'*Impromptus* à cette œuvre. Or, elle signifie bien davantage que les morceaux fleurant l'improvisation qui servaient de musique d'ambiance dans les salons viennois. Le rythme soutenu et les jolies mélodies de Schubert transcendent toute légèreté de genre. Le compositeur chevronné de lieder émaille ses impromptus des mélodies les plus émouvantes et, si on en croit son ami et contemporain Robert Schuman, il considère ces quatre morceaux comme un tout. Ce que confirment les références musicales sous-jacentes et les tonalités identiques entendues dans le *Premier* et le *Quatrième* des *Impromptus*. Les références à Ludwig van Beethoven, idole de Schubert décédé cette année même, sont également bien présentes. Ainsi, les premières mesures de l'*Impromptu n°2* évoquent la *Sonate pour piano n°12, opus 26* de Beethoven. Quant à l'*Impromptu n°3*, il égrène une série de variations sur le thème de *Rosamunde* déjà introduit par Schubert en 1824 dans sa musique de scène pour *Rosamunde, Fürstin von Zyrpen* et dans son *Quatuor à cordes n°13, D. 804*.

Edvard Grieg (1843-1907) puise son inspiration dans le monde enchanté de la poésie norvégienne, des légendes nationales évoquant la nature et également, des contes de son ami Hans Christian Andersen. Ils se rencontrent pour la première fois en 1867 et peu après, Grieg s'attaque à son impressionnante série de *Lyrische Stücke*. Tout son parcours musical sera lié à ce recueil qui rassemblera, en définitive, 66 œuvres pour piano. Des titres évocateurs tels que « Danse des Elfes », « Papillon », « Petit oiseau », « Marche des trolls », « Jour de noces », « Nain », « Silence de la forêt », sont censés éveiller notre fantaisie et renvoient aux thèmes et récits des contes d'Andersen. De même, la nostalgie et les langueurs de l'amour présentes dans « Mélancolie », « Arietta » ou des « Elégies » ont un lien direct avec l'œuvre d'Andersen. Sur le plan musical, ces petites compositions de caractère courtes et fantaisistes naviguent entre la musique romantique de Chopin, Schuman et Mendelssohn et les tonalités impressionnistes de Debussy.

Denis Kozhukhin clôture son récital par *La Valse* somptueuse et virtuose de Maurice Ravel (1875-1937). « Des nuées tourbillonnantes laissent entrevoir, par éclaircies, des couples de valseurs. Elles se dissipent peu à peu : on distingue une immense salle peuplée d'une foule tournoyante. La scène s'éclaire progressivement. La lumière des lustres éclate [...]. Une Cour impériale, vers 1855 » : Ravel invite ses auditeurs à libérer leur fantaisie à l'écoute de *La Valse* dont il a écrit plusieurs versions pour orchestre, deux pianos ou piano seul. Il compose cette œuvre en 1919 et en 1920, mais dès 1906, il caressait l'idée d'un travail pour ballet, en hommage au « Roi de la valse », Johann Strauss II. La chorégraphie est confiée au russe Serge de Diaghilev, connu pour ses chorégraphies dynamiques et inventives. Mais la première guerre mondiale balaie ses espérances, et ces années de guerre influencent clairement la composition finale. *La Valse* aurait dû célébrer la fête, mais dans son œuvre d'après-guerre, Ravel porte un regard nostalgique sur un monde décadent finalement balayé par la barbarie et le chaos.

Waldo Geuns

Denis Kozhukhin, piano

nl. Denis Kozhukhins internationale carrière startte op 23-jarige leeftijd toen hij de Eerste Prijs van de Koningin Elisabethwedstrijd 2010 in Brussel won. Sindsdien bewijst hij zich als een van de grootste pianisten van zijn generatie door zijn "betoverende" en "machtige" uitvoeringen.

Hij treedt regelmatig op met de beste orkesten ter wereld onder leiding van Daniel Barenboim, Sir Simon Rattle, Valery Gergiev, Vladimir Jurowski, Gianandrea Noseda, Paavo Järvi, Vladimir Ashkenazy, Jaap van Zweden, Thomas Dausgaard, Stéphane Denève, Jakub Hrusa, Vassily Petrenko, Kristjan Järvi, Emmanuel Krivine, Jaime Martin, Andrés Orozco-Estrada, Xian Zhang, Rafael Payare, Donald Runnicles, Vasily Sinaisky en Yuri Temirkanov.

Zijn debuutalbum bij het label Pentatone met de Pianoconcerten van Grieg en Tsjaikovski samen met het Radio Symphony Orchestra Berlin onder leiding van Vassily Sinaisky, werd met lovende kritieken onthaald en werd uitgeroepen tot "Gramophone Editor's Choice" en "Disc of the Month" door Fono Forum en Stereophone. Zijn laatste en derde album met de *Lyrsche Stücke* van Grieg verscheen in juni 2019.

Denis Kozhukhin werd geboren in Nizhni Novgorod (Rusland) in 1986 in een muzikale familie. Vanaf zijn vijfde kreeg Denis Kozhukhin pianolessen van zijn moeder. Nadien ging hij naar de Muziekschool van Balakirev waar hij studeerde bij Natalia Fish, en hij specialiseerde zich verder aan de Reina Sofía School of Music in Madrid bij Dimitri Bashkirov en Claudio Martinez-Mehner, aan de Piano Academy aan het Comomeer bij Fou Ts'ong, Stanislav Yudenitch, Peter Frankl, Boris Berman, Charles Rosen en Andreas Staier, en bij Kirill Gerstein in Stuttgart. De voorbije jaren trad Daniel Barenboim op als zijn mentor.

fr. La carrière internationale de Denis Kozhukhin débute en 2010 lorsque, à l'âge de 23 ans, il remporte le premier prix au Concours Reine Elisabeth à Bruxelles. Depuis, il se confirme comme l'un des meilleurs pianistes de sa génération, dont on célèbre le style « envoûtant » et « puissant ».

Il joue régulièrement avec les meilleurs orchestres du monde, sous la direction de chefs de premier plan tels Daniel Barenboim, Sir Simon Rattle, Valery Gergiev, Vladimir Jurowski, Gianandrea Noseda, Paavo Järvi, Vladimir Ashkenazy, Jaap van Zweden, Thomas Dausgaard, Stéphane Denève, Jakub Hrusa, Vassily Petrenko, Kristjan Järvi, Emmanuel Krivine, Jaime Martin, Andrés Orozco-Estrada, Xian Zhang, Rafael Payare, Donald Runnicles, Vasily Sinaisky et Yuri Temirkanov.

Pour son premier album diffusé sous le label Pentatone, accompagné par le Radio Symphony Orchestra Berlin sous la direction de Vassily Sinaïski, il interprète des concertos pour piano de Grieg et Tchaïkovski. Cet album est promu « Gramophone Editor's Choice » et « Disc of the Month » par le Fono Forum et Stereophone. Son dernier album, le troisième, paru en juin 2019, propose les *Lyrsche Stücke* de Grieg.

Denis Kozhukhin est né en 1986 en Russie, à Nizhni Novgorod , dans une famille de musiciens. Sa mère l'initie au piano dès l'âge de cinq ans. Il rejoint ensuite l'école de musique de Balakirev où il étudie sous la direction de Natalia Fish. Il se spécialise à Madrid, à l'Ecole de musique Reine Sofia, aux côtés de Dimitri Bashkïrov et Claudio Martinez- Meher, puis à l'Académie de piano du lac de Côme auprès de Fou Ts'ong, Stanislav Yudenitch, Peter Frankl, Boris Berman, Charles Rosen et Andreas Staier, et enfin à Stuttgart, auprès de Kirill Gerstein. Ces dernières années, il bénéficie du mentorat de Daniel Barenboïm.

Volgende concerten / Prochains concerts :

12.07.20 – 20:00

Claire Désert, *piano*

19.07.20 – 20:00

Andrey Baranov, *viool / violon* & Maria Baranova, *piano*

26.07.20 – 20:00

Philip Catherine Quartet

02.08.20 – 20:00

Sophie Karthäuser, *sopraan / soprano* & Eugene Asti, *piano*

09.08.20 – 20:00

Trio Capricorn

16.08.20 – 20:00

Annelien Van Wauwe, *klarinet / clarinette* & Severin von Eckardstein, *piano*

23.08.20 – 20:00

Vineta Sareika, *viool / violon* & Amandine Savary, *piano*

30.08.20 – 20:00

TrioFenix

meer info op / plus d'infos sur www.flagey.be

BNP PARIBAS
FORTIS

